

Mennyire nyitottak az egyetemisták megosztani a tudásukat egymással?

Juhász Tímea - Csongrádi Gyöngyi - Tóth Arnold

Budapesti Gazdasági Egyetem

DOI: 10.15170/MM.2022.56.02.05

A TANULMÁNY CÉLJA

Ma már nem kérdés, hogy a tudás az egyik legfontosabb humán érték, amelynek megszerzése, fejlesztése, és megőrzése sokak számára nélkülözhetetlen. A tudás menedzselése alatt olyan tevékenységeket értünk, melyek célja az összegyűjtött ismeretek, a tapasztalatok, a szakértelem dokumentálása, rendszerezése, megosztása, továbbfejlesztése illetve hatékony felhasználása. Nem véletlen, hogy az egyénileg megszerzett, fejlesztett tudásanyagot a legtöbben szeretnék megőrizni. Kérdés azonban, hogy hajlandóak-e a hallgatók a tudásukat másokkal is megosztani. A cikk szerzői ebben a felmérésben egyetemisták körében vizsgálták meg, hogy mennyire nyitottak az ismereteik átadására egymás között.

ALKALMAZOTT MÓDSZERTAN

A szerzők a felsőoktatási intézményben tanulók tudásátadási hajlandóságát 2021-ben zajlott kutatás keretében vizsgálták. A válaszadóknak egy, az interneten közzétett kérdőívet kellett kitölteniük, anonim és önkéntes módon.

LEGFONTOSABB EREDMÉNYEK

A vizsgálati eredmények azt igazolták, hogy közepesen hajlandóak a hallgatók a diáktársaiknak átadni az információkat, és ezért nem elsősorban materiális kompenzációt várnak el egymástól. A diákok közötti tudástranszfer ösztönzése része kell legyen az egyetemi oktatásnak és javasolt olyan lehetőségeket teremteni, hogy minél több helyzetben tudják a tanulók megosztani egymás között az információkat, mellyel nem csak a tanulás hatékonyságát tudják növelni, hanem később, az üzleti életben is hasznosítható tapasztalatokat szerezhetnek.

Kulcsszavak: tudásmenedzsment, tudástranszfer, tudásmegosztás

BEVEZETÉS INTRODUCTION

A tudásmenedzsment fogalom nemcsak a tudás észszerű menedzselése és a tapasztalok cseréje szervezeti szinten, de a tudással rendelkező emberi erőforrás gazdálkodás is. Sőt, arra is kiterjed, hogy a tudás tulajdonosaitól indulva miképpen, és hogyan lehet a leghatékonyabban hasznosítani az ismereteket, a tapasztalatokat, hogy azok összhangban legyenek a célkitűzésekkel, a stratégiákkal és az eszközökkel (Bencsik et al. 2018). A tudásmenedzsment funkciói között megjelenik a tudás megszerzése, annak megosztása is. Valójában ez alkalmas a hiányzó tudás megszerzésére, annak érdekében, hogy a szervezet magasabb szintű teljesítményt legyen képes elérni. A tudás megszerzésének azonban egyik lehetséges módja az is, hogy külső forrásból érkezik a szükséges tudás (Bencsik et al. 2021). Ilyen külső forrásként funkcionálnak az felsőoktatási intézmények is, melyek még a munkapiacra lépés előtt alakítják, bővítik a munkavállalók ismereteit, de jelentős hatással vannak ezek átadásának mikéntjére is.

NÉHÁNY GONDOLAT A TUDÁSTRANSZFERRŐL ABOUT THE TRANSFER OF KNOWLEDGE

A tudástranszfer egyre fontosabbá válik a szervezetekben. Azok a szervezetek, amelyek képesek hatékonyan átadni a tudást egyik egységről a másikra, termelékenyebbek és nagyobb valószínűséggel maradnak életben, mint azok, amelyek kevésbé ügyesek a tudásátadásban. Bár a szervezetek képesek a tudástranszfer révén jelentős teljesítménynövekedést elérni, a sikeres tudásátadást nehéz megvalósítani (Argote 2000). A tudástranszfer önmagában nem pusztán tudásátadás. Ez magában foglalja a tudás átalakulásának különböző szakaszait. A tudásátadás kontextusától függően számos tényező is befolyásolhatja (Liyanage 2009).

Nonaka és munkatársai (1996) az alapján, hogy explicit, illetve tacit - azaz kimondatlan - tudás között történik a transzfer, négyféle módot írnak le a tudás konvertálására: a szocializációt (tacit-tacit); az externalizációt (explicit-tacit), a kombinációt (explicit-explicit) és a internalizációt (tacit-explicit). Ez a felsőoktatásban résztvevő hallgatók körében is megfigyelhető, hiszen azzal, hogy bekerülnek ebbe a világba, már egy újfajta szocializációs mechanizmus lép életbe, új élmények, érik őket, új példák kerülnek eléjük. Az internalizációnak is fontos szerep jut, saját

maguknak kell az elhangzott ismereteket sajátját tenni, hogy sikeresen boldoguljanak ebben a környezetben (Lengyel 2004). Ebben az összefüggésben Barbeira (2012) kifejti, hogy a szervezeteknek képesnek kell lenniük az ismeretek kezelésére, mind a négy módot illetően.

A felsőoktatási intézmények kiemelt feladata a tudásátadás. Ez egyrészt megvalósulhat az oktatáson keresztül, de az ipari kapcsolatoknak is jelentős szerepe van ebben a tekintetben. Nagy Benedek (Nagy 2002) tanulmányában bemutatja, hogy mennyire szerteágazó kapcsolatok jellemzik az egyetemeket, továbbá kitér arra is, hogy milyen problémák merülnek fel az egyetem-ipar tudástranszfer során. Az elmúlt évtizedekben azonban jelentős változások történtek az egyetemek és az ipar közötti kölcsönhatások irányításában. A tudástranszfer stratégiai kérdéssé vált. Az egyetemek és az iparágak közötti interakciók és tudásátadási folyamatok egyértelmű irányítási modelljeinek azonosítása nem egyszerű. (Geuna et al. 2009). A tudástranszfer a vállalati hatékonyság működés egyik alapfeltétel is, a megfelelő tudásmenedzsment rendszer fenntartása mellett. Többek között felmerül az a feladat is, hogy a multinacionális vállalatok milyen módon és eredményesen tudják átadni a tudást leányvállalataik számára (Bencsik et al. 2017).

A szervezetek versenyelőnyhöz juthatnak, ha a szervezeten belül hatékonyan osztják meg a munkavállalók a speciális tudásukat, képességeiket, kompetenciájukat. Ugyanakkor nem elhanyagolható ebben a folyamatban az egyetemek szerepe, mert itt kell a hallgatókban kialakítani a tudásmegosztás iránti igényt és képességet, hogy ez később költségcsökkentő, bevételnövelő illetve gyorsabb fejlődést lehetővé tévő tényező legyen a vállalatok számára (Mesmer-Magnus 2009). A Debreceni Egyetem szakollégiumának belső tanulási folyamataira fókuszáló kutatásban a szerzők azt vizsgálják, hogy a kollégiumokban megtalálhatóak hasonló tényezők, mint az üzleti világban, vagy akár az oktatásban. Megállapították, hogy a szakkollégiumok ideális környezetet biztosítanak az egyéni és kollektív tanuláshoz (Bordás - Ceglédi 2012). Hazai felsőoktatási intézményeken végzett interjúk alapján készült elemzés arra mutat rá, hogy sok feladat hárul az érintettekre az ismeretek megosztása terén. Fontos a pedagógiai támogatás, az együttműködés, a támogató környezet (Jármai - Keczer 2020). Az alapképzés esetében kutatók megállapították, hogy az oktató szakértelmébe vetett bizalom, a tartalom észlelt relevanciája és az osztálytermi tanulási környezet fokozza a kurzus iránti attitűdöt, eredményesebbé teszi a tudásátadást (Nemanich et al. 2009). Mohd és társainak tanulmánya a hallgatók tudásmegosztási magatartását vizsgálja. Megállapítható, hogy a tudás megosztása

a megosztásra motiváló tényezők függvényében változik. Egyes esetekben az információ hiánya okozta, hogy a hallgatók nem osztják meg egymással tudásukat, mivel félnek attól, hogy téves információt adnak át (Mohd et al. 2012). Mezeiová és Bencsik megjegyzik, hogy a hallgatókat elsősorban a belső motivációs tényezők ösztönzik a tanulás során, továbbá gyakran a tudás átadásának nem hagyományos módjai eredményesebbek lehetnek (Mezeiová - Bencsik 2019). Mátyus Bálint a hallgatói magatartást, a tanulási viselkedést elemezte. A kérdőívre adott válaszok alapján nem azonosított domináns kommunikációs platformot. A hallgatók jellemzően a tananyagot tekintették át, továbbá az azonnali üzenet képezte a kommunikáció alapját (Mátyus 2022).

A tudásmenedzsment tehát már nem egy ad hoc módon képződő folyamatok rendezetlen láncolata, hanem a szervezetek életében egy tudatos, egymással integrált kapcsolatban lévő tevékenységek rendszere. Ezek a tudásmenedzsment rendszerek önmagukba visszatérő körforgásait számos modell segítségével lehet leírni és ábrázolni. Az egyik ilyen alapfelfogás Lewin csoportdinamikai megfigyelésén alapuló tapasztalati tanulás iteratív modellje (Kolb et al. 1975), mely szerint az itt és most élményt az adatok megfigyelése, majd azok elemzése és értékelése követi, ami végül elvezet a viselkedés megváltoztatásához és az új élmények kereséséhez.

Egy másik, ismert elmélet Probst (1998) nevéhez fűződik, aki a tudásmenedzsment ciklikus modelljét alkotta meg. A modell nyolc elemből áll: a tudás-célok meghatározások, a tudás azonosítása, a tudás megszerzése, a tudás fejlesztése, a tudás megosztása, a tudás megőrzése, a tudás felhasználása és a tudás mérése. Ezen elemekből a tudásmegosztás a jelen tanulmány egyik fókuszsa.

A tudástranszfer és -csere a tudás interaktív cseréje az információ felhasználói és a biztosítói között (Kiefer et al. 2005) A tudásmegosztás célja, hogy a megszerzett tudás miképpen legyen transzferálható. Letézik a tudás átadója, és a tudás befogadója. A sikeres tudásmegosztás érdekében fontos, hogy mind a tudást biztosító mind pedig a fogadó hajlandó is legyen a tudástranszferre. A tudásmegosztás hatékony eszköz lehet a szervezeteknél a betanulásakor, a vállalati oktatások során, valamint a mentoring gyakorlatok megvalósulásával (Zsigmond 2021).

A tudástranszfer fontos követelménye, hogy csak akkor lesz teljes mértékben sikeres, ha tudásátadás szereplőiben az attitűd és a viselkedés bizonyos fokú változását eredményezi, és indukál olyan új ötleteket, amelyekre korábban a szereplők nem gondoltak. Gyakran azonban előfordul, hogy a tudás címzettje nem használja fel a megszerzett tudást: ennek oka lehet a bizalmatlanság, az idő vagy a lehetőségek

hiánya, a büszkeség vagy a macakcság, vagy éppen a bármilyen változással szembeni szilárd ellenállás (Bencsik 2013).

Tény azonban, hogy az ismeretátadás egyedi jellemzőit nagyban befolyásolja a vállalati kultúra. Ha olyan szervezeti légkört teremtenek, amelyben motiváljuk a dolgozókat az ismeretek átadására, jutalmazzuk a lehetőségeket, a bizalomra és az etikus magatartásra építünk, ebben a légkörben az információ áramlása szabadabban és gyakrabban valósul meg, mint az ezt nem támogató kultúrákban.

Természetesen a transzferre hathat még a vállalati környezet és a céges szokások is. A nemzeti kultúráknak is van befolyásoló hatása, és ahol a gondolatok szabad áramlása biztosított, ott ez a helyzet lehetőséget és keretet adhat a szervezetteknek, mint mikro környezetekben megvalósuló információ- és tudásáramlás szabadságnak (Kó és tsai 2003). A közelmúlt üzleti trendjeire a cégek közötti egyidejű együttműködés és verseny jellemző. Tehát a folyamat nem kizárólag az egyetemek és az ipar, hanem a vállalatok között is értelmezhető. Az együttműködés magában foglalja a tudás megosztását, amely a versenyelőny kulcsfontosságú forrása lehet. Ebben az a paradoxon, hogy a megosztott tudás a versengésben is felhasználható (Loebecke 1999).

Narteh (2008) szerint számos alternatív módszer van, amely segítheti a tudástranszfer előmozdítását a szervezetekben. Ezek lehetnek a technológia vagy a nem technológiai alapú eljárások. A különböző módszerek elfogadása és hatékonysága az átadott tudás típusától függően változhat.

A MAGYAR FELSŐOKTATÁS JELLEGE A TUDÁSÁTADÁS SZEMPONTJÁBÓL

THE KNOWLEDGE TRANSFER IN THE HUNGARIAN HIGHER EDUCATION

Az EU lisszaboni stratégiája az európai versenyképesség egyik alappilléreként az oktatás, kutatás és innováció tudásháromszöget adja meg, melynek minden eleméhez elengedhetetlen a megfelelően megválasztott és hatékony tudásátadás. Az oktatáson belül a bolognai rendszer a jellemző, melyben a hangsúly a minőségi oktatáson, a gyakorlatorientált képzéseken valamint az élethosszig való tanuláson van. Magyarországon a bolognai rendszerre való áttérés már évekkel ezelőtt megkezdődött, de a folyamat még nem fejeződött be. A versenyképes képzéshez ugyanis interaktív képzési programokat kell kidolgozni, és ezeket akár kihelyezett tanszékekkel is

lehet támogatni, hogy a hallgatókat gyakorlatban is használható tudással vértézzük fel. Az oktatás ilyen jellegű átalakításához érdemes felmérni, hogy melyek azok a csatornák, amik hatékonyan működnek, és melyek azok, amelyek az évek alatt elvesztették jelentőségüket. Ebben a kutatásban ezeket próbáljuk meg feltérképezni. Mindezek mellett, a versenyképes képzéshez interaktív képzési programokat is ki kell dolgozni, és ezeket akár kihelyezett tanszékekkel is lehet támogatni, hogy a hallgatókat a gyakorlatban is használható tudással vértézzük fel (Zéman 2019). Ugyanakkor az oktatók közötti

tudásmegosztás is mintaként szolgálhat a hallgatók számára, melyek legfontosabb eleme a csoportmunka, a bizalom, és az elkötelezettség (Tai 2019).

Ahhoz, hogy megértsük, a most felmért hallgatói csoportokat, először nézzük meg, hogy milyen fejlődésen ment keresztül a felsőoktatás. Fontos megjegyezni, hogy a modern egyetem már más igényeket elégít ki, mint elődei. Jelenleg az egyetemek a második generáció végén, a harmadik generáció kezdetén tartanak, melyek jellemzőit az alábbi táblázat foglalja magába:

1. Ábra A különböző generációs egyetemek jellemzői
Figure 1. Characteristics of universities of different generations

	Első generációs egyetemek	Második generációs egyetemek	Harmadik generációs egyetemek
Célok	Oktatás	Oktatás és kutatás	Oktatás és kutatás plusz know-how hasznosítása
Szerep	A igazság keresése és védelme	A természet fellelmezése, törvényszerűségek feltárása	Értékteremtés
Módszer	Skolasztikus	Modern tudomány, monodiszciplinaritás	Modern tudomány, inter- és multi- diszciplinaritás
Létrehoz	Szakembereket	Szakembereket és tudósokat	Szakembereket és tudósokat plusz vállalkozókat
Orientáció	Egyetemes	Nemzeti	Globális
Nyelv	Latin	Nemzeti nyelvek	Angol
Szerveződés	Nemzeti egyetemek, kollégiumok	Karok	Egyetemi intézetek
Vezetőség	Kancellári (főhatóság)	Akadémikusok	Professionális menedzsment
Finanszírozás	Közvetlen	Közvetlen fenntartói, pályázatok és tandíj (költségtérítés)	Közvetett fenntartói és megrendelések (állami és üzleti)

Forrás: Wissema 2009

A harmadik generációs egyetem kialakulásával egyre fontosabbá válnak a külső kapcsolatok valamint ezzel együtt a tudásmegosztás az egyetem és a külső szervezetek között. Ez a tudásmegosztás kétoldalú, nem csak az egyetem végez olyan kutatásokat, melyeknek gyakorlati felhasználása lehet, hanem az oktatás során is bevezetnek olyan képzéseket, melyek során gyakorlati szakemberek osztják meg tapasztalataikat. Sőt, az egyetem a képzési rendszerbe az üzleti szempontokat is egyre inkább beépítheti, melynek során a diplomás pályakövetés is fontos. A hallgatók pénzügyi tudatosságát is többen vizsgálták, ami az egyetemeken tanulók közötti tudásmegosztásra is hatással lehet. A megfelelő szintű pénzügyi kultúra elengedhetetlen a pénzügyi nehézségek kezeléséhez. Ennek bevezetése az oktatási rendszerbe számos későbbi probléma megfelelő kezelésének alapja lehet (Kálmán 2021).

A felsőoktatás átalakításának legfőbb célja az elmúlt évtizedben a versenyképesség növelése volt. Ennek egyik eleme a minőség növelése és biztosítása, de ennek rendszer szintű, független értékelése

jelenleg még nem biztosított. A szakképzési szerkezet szétaprózottsága csökkent, a duális képzésben résztvevők aránya nőtt, míg a hallgatók nemzetközi mobilitása csökkent. Hazánkban a 2019/2020-as tanévben 38 egyetem és 26 főiskola működött, melyből 21 állami, 20 magán és 23 egyházi fenntartású volt (Vida 2021). 2022-ben 39 egyetemet és 26 főiskolát tart nyilván az Oktatási Hivatal. Az elmúlt két évtizedben sok átalakuláson ment keresztül a szektor, a kereslet növekedése miatt kezdetben sok magán és egyházi intézmény jött létre, az állami intézmények pedig megnötek. Majd a csökkenő hallgatói létszám miatt a magán intézmények egy része bezárt, vagy összeolvadt. Az állami intézményeket integrálták, a szakokat áthelyeztek.

nagyobb városokban találhatóak. A képzési terület szerint általában a nagyobb intézmények rendelkeznek több szakterületen is képzéssel, a kisebbek jellemzően egy, vagy jóval kevesebb szakterületen vannak jelen. A hallgatók 87 százaléka állami, 13 százaléka egyházi vagy magán intézményben tanul,

mely a tudásmegosztás terén is különbséget mutat (Chin Wei 2012). A külföldi hallgatók aránya egyre nő (2016/17-ben 10,6% volt, a KSH adatai alapján 2020-ra ez 13% fölé emelkedett), de a külföldön tanuló magyar fiatalok száma is jelentős (Derényi 2018). Ugyanakkor az is látszik, hogy a globalizált felsőoktatásban csak azok a felsőfokú oktatási intézmények maradnak eredményesek és versenyképesek, amelyek a menedzsment szintjén is tudnak alkalmazkodni a megváltozott kihívásokhoz (Deli-Gray és tsai 2010). Ezzel együtt Magyarországra jellemző, hogy mind a felsőoktatási intézmények száma, mind a hallgatók milliói főre vetített száma elmarad a környező és a fejlett európai országokétól. Ebből adódóan a végzett hallgatók száma is alacsony, de a kiadások is elmaradnak az átlagtól. Ugyanakkor az OECD adatai alapján az állam felsőoktatásra fordított kiadásainak megtérülési rátája az egyik (második) legmagasabb. Viszont, ha megvizsgáljuk a felsőoktatási kiadások és a gazdasági növekedés összefüggését, akkor levonhatjuk azt a következtetést, hogy azok az országok, melyek többet költenek, gyorsabban is növekednek (Harsányi, Vincze 2012). Tehát érdemes kiemelt figyelmet és akár nagyobb pénzügyi támogatást is biztosítani a felsőoktatás olyan jellegű fejlesztésére, mely egyaránt megfelel a piaci elvárásoknak, ugyanakkor a tudás hatékony megosztásával és átadásával nemzetközi szinten is versenyképes ismeretekkel vérteti fel a fiatalokat.

Nem szabad tehát figyelmen kívül hagyni, hogy milyen jelentős tényezővé vált az indirekt forrásokból szerzett tudás. A kultúra is tudásközvetítő elem, az arra épülő szimbólumrendszereknek is nagy szerepe van (Géczi 2006). Összességében elmondható, hogy az interperszonális kontaktus növeli a viselkedésbeli változás valószínűségét, így a tudás átadása nem feltétlenül követhető tudatos csatornákon. Más szerzők kutatásnak az a célja, hogy az akadémiai szférában dolgozók és a gyakorlati szakemberek betekintést nyerjenek a tudástranszferben rejlő akadályokba, amelyek a szervezet tanulási szintjeiből (azaz egyéni, csoportos, szervezeti és szervezeti-közi) adódnak (Yih-Tong 2005).

KUTATÁS MÓDSZERTANA ÉS AZ EREDMÉNYEK RESEARCH METHODOLOGY AND RESULTS

A szerzők a felsőoktatási intézményben tanulók tudásátadási hajlandóságát vizsgáló kutatása 2021-ben lezajlott. A válaszadóknak egy, az interneten

közvetített kérdőívet kellett kitölteniük, anonim és önkéntes módon. A kérdőív lekérdezése előtt a próba kérdezés során nem volt olyan kérdés, amely nem lett volna érthető a kitöltők számára. 27 kérdésre kellett válaszolniuk a megkérdezetteknek. A kérdések, egy kivételével, zárt jellegűek voltak. A szerzők jellemzően nominális és metrikus változókat használtak. A szerzők saját kérdőívet állítottak össze, törekedve arra, hogy olyan kérdéseket fogalmazzanak meg, amelyek kimondottan a témára fókuszáljon (pl. tudástranszfer, tanulási folyamat, stb.).

A kérdéseket több kérdéscsoportra lehetett osztani. Az első csoportba a specifikus kérdések kerültek: úgy, mint életkor, a nem, a tudományterület, ahol a hallgató tanult, az évfolyama, stb.

A második kérdéscsoport a válaszadók együttműködési hajlandóságát vizsgálta a diáktársakkal, valamint az információ megosztási akaratát, a különböző egyetemi polgárokkal.

Külön kérdéskör foglalkozott a tudásmegosztás kompenzálásával, azaz milyen elvárásai vannak az adott hallgatónak a másokkal szemben, a megosztott ismeretekért cserébe.

Végezetül az adott oktatási intézmény tudásmenedzsment rendszerét kellett a megkérdezetteknek értékelniük.

A kutatásban 552 válaszadó válaszolt, és valamennyi kérdőív kiértékelhető volt. A kiértékelés módszere: az egy- és többváltozós adatelemzési módszerek, így a gyakorisági vizsgálatok, az átlagelemzések, a faktorelemzés, a logisztikus regressziós volt.

A kutatás során többek között a következő kérdésekre keresték a kutatók a választ:

- 1. Milyen a felsőoktatási intézmények tudásmegosztást támogató rendszerei?*
- 2. Milyen hajlandóságot mutatnak a diákok az ismeretek átadására egymás között?*
- 3. Mit várnak el a megosztott információkért cserébe?*
- 4. Az oktatók milyen szerepet töltenek/tölthetnek be a diákok közötti ismeretátadás során?*

A jelen tanulmány során a következő hipotézis bizonyítását végzik el a tanulmány írói:

H1. A kutatásban résztvevő hallgatók nyitottak megosztani az ismereteket a diáktársakkal, és amennyiben nyitottak, akkor ez évfolyamtól független.

H2. Ha a hallgatók nyitottak arra, hogy megosztásuk a tudásukat, az ez évfolyamtól független.

H3. A megosztásért cserében inkább tudást várnak el, mint anyagi kompenzációt.

A kutatási eredmények bemutatását a minta specifikálásával kezdik a szerzők (1. táblázat).

1. táblázat: A minta specifikációja
Table 1. Sample specification

Specifikáció	Gyakoriság (fő)	
Nem	251	Férfi
	301	Nő
Tudományterület, amit tanul a diák	19	Egészségtudomány
	24	Természettudomány
	46	Műszaki tudomány
	411	Közgazdaságtudomány
	18	Bölcsészettudomány
	3	Művészettudomány
	7	Jogtudomány
	8	Pedagógia tudomány
	1	Hadtudomány
	15	Hiányzó
Hányadéves a hallgató	179	Elsőéves
	104	Másodéves
	113	Harmadéves
	55	Negyedéves
	12	Ötödéves
	89	Egyéb (pl. PhD, Másoddiploma, stb.)

Forrás: saját szerkesztés

A kérdőívet kitöltők átlagos életkora 24,17 év volt (N=552 fő). A kutatásban résztvevők 40,9%-a saját döntés alapján iratkozott be az adott intézmény képzésére tanulni, 31,1%-uknak az volt a fontos szempont, hogy értékes diplomát szerezzen, 8,3%-uknak kardinális feltétel volt, hogy a felsőoktatási intézmény mellett tudjon dolgozni is. Mintegy 5%-uknak az intézmény hírneve volt a vonzó, 7,3%-uknak ehhez az iskolához volt elegendő a pontszáma. A döntésükkel 66%-uk elégedett volt, 2%-uk nem, míg a 32%-uk igazán nem tudta eldönteni, hogy jó döntést hozott-e. A szerzők kizárták ennek a kérdésnek a vizsgálatából, azokat a hallgatókat, akik nem jelölték meg a tudományterületet, illetve, azokat a tudományterületeket, amelyeket 15-nél kevesebben képviseltek. E tekintetben szignifikánsan eltérő véleményen voltak a különböző tudományterületen tanulók (F: 4,547 df: 4 szign.: 0,001 p<0,05). Leginkább elégedettek a bölcsészhallgatók (átlag: 4,04), a pedagógia tudományokat tanulók (átlag: 4,13) voltak, míg legkevésbé a természettudományi intézetet választók (átlag: 3,46).

A kérdőív külön kérdéscsoportban foglalkozott azzal a kérdéssel, hogy a miképpen tud a hallgató együttműködni a diáktársaival. Egy ötfokozatú Likert-skálán kellett értékelni az e kérdésre megadott állításokat. Az egyes az egyáltalán nem jellemzőt, az ötös a teljesen jellemzőt jelentette. A kérdésre adott válaszok átlagát és szórását a 2. táblázat foglalja össze.

Az adatok alapján elmondható, hogy a megkérdezettek szívesen tanulnak együtt a hallgató társaikkal.

Tanácsadás inkább az azonos évfolyamon tanulók és a felsőbb évesek között jellemző, míg az alsóbb évesek esetében mind a tanácsadás, mind az elfogadás viszonylag kevésbé elfogadott a diákok között. Az alsóbb évesek tanácsait kevésbé fogadják el, de azok sem szívesen adnak tanácsot az „idősebbeknek”. Azaz itt megfigyelhető egy hierarchia a tudásmegosztás és elfogadás folyamatában. A tanácsok megbízhatóságát tekintve még mindig a tanárok tűnnek a leghitelesebb forrásnak a diákokkal szemben. A szórások több esetben azt mutatják, hogy a magas értékek szerint a minta nem tekinthető homogénnek az adott kérdést illetően.

Az adott változókat megvizsgálták a szerzők, hogy mennyire találhatók közöttük összefüggés. A Pearson-féle korreláció azt mutatta, hogy erős kapcsolat van (r=0,539) aközött, hogy azok a diákok, akik szívesen tanulnak a diáktársaikkal, szívesen kérek is tőlük tanácsot. A hallgatókkal együtt tanulók is szívesen adnak az egyetemi polgároknak tanácsot (r=0,492). Azok, akik kérnek tanácsot az oktatóktól, jellemzően el is fogadják a tanárok tanácsait (r=0,554).

A további elemzések céljából a fenti változókat a tanulmány írói faktorokba tömörítették. Valamennyi változó alkalmas volt a faktorképzésre. A KMO Barlett-teszt eredménye: (0,816, Khi-négyzet: 2314,462, df: 55). Varimax rotálással készültek a faktorok, a magyarázott hányad: 62,96% volt. A komponens mátrixot és a faktorok elnevezését a 3 táblázat mutatja be.

2. táblázat: A hallgató együttműködési készsége
Table 2. The student's willingness to cooperate

Állítások	Átlag	Szórás
Szívesen tanulok együtt az évfolyamtársaimmal.	3,75	1,072
Szívesen kérek tanácsot a felsőbb évesektől.	3,36	1,180
Szívesen kérek tanácsot az évfolyamtársaimtól.	3,94	0,946
Szívesen adok tanácsot az alsóbb éveseknek.	3,66	1,146
Szívesen adok tanácsot a felsőbb éveseknek.	2,94	1,321
Szívesen adok tanácsot az évfolyamtársaimnak.	4,03	0,921
Szívesen kérek tanácsot az oktatóktól.	3,87	1,013
Elfogadom az oktatók tanácsát.	4,31	0,759
Elfogadom az évfolyamtársaim tanácsait.	3,88	0,820
Elfogadom a felsőbb évfolyamosok tanácsait.	3,88	0,913
Elfogadom az alsóbb évfolyamosok tanácsait.	2,97	1,180

Forrás: saját szerkesztés

A vizsgálatok során a szerzők elemezték, hogy a különböző tudományterületen tanulók között létezik-e a faktorok tekintetében szignifikáns különbség. A tanács elfogadását kapcsán találták csak ezt a szerzők (F: 2,139 szign.: 0,031 $p < 0,05$). Leginkább a jogtudományok és a művészettudományok körében erős a tanácsok elfogadása, míg a legkevésbé közgazdaságtudományok esetében.

Az alapján, hogy melyik évfolyamon tanulnak a hallgatók, ez alapján mindhárom faktor esetében igazolható volt a szignifikáns különbség (együttműködés az évfolyamtársakkal: F: 2,293 szign.: 0,020 $p < 0,05$, együttműködés a nem évfolyamtársakkal F: 3,225 szign.: 0,001 $p < 0,05$, a tanács elfogadása F: 3,745 szign.: 0,001 $p < 0,05$). Az évfolyamtársakkal történő együttműködés az évek előrehaladtával egyre erőteljesebb, a nem évfolyamtársakkal főleg az első és az utolsó évben, hasonlóan a tanácsok elfogadását illetően is.

Az oktatási szervezetek stratégiájában a tudásmegosztásnak a hallgatók véleménye alapján fontos szerep jut (az ötös Likert skálán az átlag: 4,11). Különösen erősnek érezték ezt a pedagógiát (átlag: 4,25) és a közgazdaságtudományt (átlag: 4,18) hallgató diákok. Az évfolyamok közül leginkább az első évfolyamosok (átlag: 4,39) gondolták úgy, hogy a stratégia része a tudásmegosztás, míg legkevésbé a negyedévesek (átlag: 3,82).

A következő kérdéskör a konkrét ismeretátadási hajlandósággal foglalkozott. 5-ös Likert skálán kellett a megkérdezettnek válaszolniuk, hogy mennyire érte-

nek egyet egy adott állítással. Az egyes az egyáltalán nem, míg az ötös a teljes egyetértést jelentette. A kérdésre adott válaszok átlagát és a szórását a 4. táblázat mutatja be.

Az adatok azt mutatják, hogy jellemzően a szabálykövető információkat és tevékenységeket támogatják a tudásátadás során. Az operatív információkat készségesen átadják egymásnak a diákok. A konkrét szakmai tudással kapcsolatban már nem annyira önzetlenek, bár az oktatóktól kapott információkat szívesen továbbítják a többieknek. A szórás értékek igen magasak, tehát a véleményüket megosztók között volt véleményeltérés.

A változók számának csökkentése érdekében faktorokba tömörítették őket a szerzők. A KMO Barlett-teszt eredménye: 0,857, kb. Khi-négyszet: 4093,673, df: 78. Varimax rotálással megalkotott faktorok esetében a magyarázott hányad: 65,83% volt. A komponens mátrixot és a faktorok elnevezését az 5 táblázat foglalja össze.

A szerzők a különböző tudományterületek alapján elemezték, hogy különböznek-e a faktorokat vizsgálva. A tanulás támogatás (F: 2,139 szign.: 0,030 $p < 0,05$) és a vizsgára készüléssel (F: 2,674 szign.: 0,005 $p < 0,05$) során lehetett bizonyítani a szignifikáns különbséget. Az előzőnél a jogtudományokat tanulók, az utóbbi esetében a természettudományt elsajátítóknál volt igazolható leginkább az adott faktor elfogadása.

Az évfolyamok között a vizsgára készüléskapcsán volt alátámasztható a szignifikáns eltérés

3. táblázat: Komponens mátrix

Table 3. Component matrix

Faktorelnevezés	Állítások / Komponens	1	2	3
Együttműködés az évfolyamtársakkal	Szívesen tanulok együtt az évfolyamtársaimmal.	0,738		
	Szívesen kérek tanácsot az évfolyamtársaimtól.	0,736		
	Szívesen adok tanácsot az évfolyamtársaimnak.	0,679		
	Szívesen kérek tanácsot az oktatóktól.	0,630		
Együttműködés az aló és felső évfolyamtársakkal	Szívesen adok tanácsot a felsőbb éveseknek.		0,855	
	Szívesen adok tanácsot az alsóbb éveseknek.		0,703	
	Elfogadom az alsóbb évfolyamosok tanácsait.		0,673	
	Szívesen kérek tanácsot a felsőbb évesektől.		0,564	
Tanács elfogadása	Elfogadom az évfolyamtársaim tanácsait.			0,780
	Elfogadom az oktatók tanácsát.			0,678
	Elfogadom a felsőbb évfolyamosok tanácsait.			0,673

Forrás: saját szerkesztés

4. táblázat: Mennyire osztana meg információkat az ismerős diáktársaival a következő helyzetben? (N=552)

Table 4. How much would you like to share information with your fellow students in the next situation?

(N=552)

Állítások	Átlag	Szórás
Ha megtudja a vizsga kérdéseket előre.	3,36	1,284
Megosztja a kidolgozott tételeit.	3,44	1,176
Segít az írásbeli vizsga során.	2,77	1,337
Oktatási időn kívül segít tanulni a másíknak.	3,38	1,186
Kölcsönadja az évfolyamtársainak a maga vásárolt szakkönyveket.	3,22	1,253
Megírja más helyett a beadandót.	1,76	1,138
Megosztja az oktatótól kapott, és Ön által hasznosnak ítélt információt.	3,93	1,030
Saját oktatási felületen segíti azokban a kérdésekben a diáktársait, amit Ön tud.	3,31	1,265
Csoportmunka esetén Ön vállalja a nehezebb feladatokat.	3,21	1,147
Támogatja az önképzést.	3,92	1,011
Támogatja a csoportos tanulást.	3,47	1,180
Szívesen vesz részt teamunkában.	3,47	1,119
Beiratkozással kapcsolatos információk azonnal megosztja, ahogy megtudja.	3,58	1,187
Vizsgára jelentkezési időpontokat azonnal megosztja, ahogy megtudja.	3,61	1,171
Tantárgyi felvételi információkat, azonnal megosztja, ahogy megtudja.	3,62	1,165

Forrás: saját szerkesztés

(F: 3,751 szign.: 0,001 $p < 0,05$), és a legerősebb a negyed és az ötödévesek esetében.

A kutatás része volt az is, hogy a szerzők megtudják, milyen elvárásuk van a diákoknak az adott információért cserébe. A 3,1%-uk pénzbeli juttatást, az 50%-uk vizsgát tudást, a 15,2%-uk vizsgán támogatást, a 23,6%-uk jó baráti kapcsolatot, a 6,3%-uk felelősségvállalás javulását, a 15,2%-uk

tanulási lehetőséget, míg a 30,8%-uk igazán semmit nem vár az információért cserébe.

Elemzés során megvizsgálták a szerzők, hogy milyen eséllyel melyik kompenzációt kérnek a diákok, a különböző tudásátadási formák esetében. A fent említett kompenzációs lehetőségek esetében a logisztikus regressziós vizsgálat a következőknél igazolta a szignifikáns modellt.

5. táblázat: Komponens mátrix

Table 5. Component matrix

	Állítások / Komponens	1	2	3
Operatív információk	Vizsgára jelentkezési időpontokat azonnal megosztja, ahogy megtudja.	0,899		
	Tantárgyi felvételi információkat, azonnal megosztja, ahogy megtudja.	0,881		
	Beiratkozással kapcsolatos információkat azonnal megosztja, ahogy megtudja.	0,865		
	Megosztja az oktatótól kapott, és Ön által hasznosnak ítélt információt.	0,623		
Tanulás támogatás	Támogatja a csoportos tanulást.		0,808	
	Szívesen vesz részt teamunkában.		0,795	
	Csoportmunka esetén Ön vállalja a nehezebb feladatokat.		0,665	
	Támogatja az önképzést.		0,628	
	Oktatási időn kívül segít tanulni a másoknak.		0,553	
Vizsgára készülés	Segít az írásbeli vizsga során.			0,840
	Ha megtudja a vizsga kérdéseket előre.			0,780
	Megosztja a kidolgozott tételeit.			0,654
	Megírja más helyett a beadandót.			0,639

Forrás: saját szerkesztés

Az ismerősök esetében a vizsgákra felkészüléért cserébe több, mint másfélszeresen nagyobb az esély, hogy a diákok cserébe ők is elvárják a másiktól a vizsgán a segítséget. Aki tanulás támogatással kapcsolatos információkat biztosít a másoknak, az jó eséllyel jóbaráti kapcsolatot remél a többi hallgatótól. Aki operatív információkat oszt meg, azok másfélszer nagyobb eséllyel szeretne a másikkal együtt tanulni.

A fenti kutatási eredményekből tehát levonható az következtetés, hogy az operatív információk megosztásában lelkesebbek, mint az együtt tanulásban, vagy a vizsgára felkészülést támogató információk átadásában. A tudásért cserébe alapvetően nem materiális, hanem tudásjavakat és érzelmi támogatást várnak el a hallgatók. Ezek tükrében a szerzők a megfogalmazott hipotéziseiket elfogadják. A hipotézisek rendszerét és elfogadási státuszukat a 6. táblázat mutatja be.

KÖVETKEZTETÉS CONCLUSION

A kutatás alapvető célja az volt, hogy megvizsgálja a felsőoktatásban tanulók tudásátadási hajlandóságát. A szerzőkben több kérdés is felmerült a tudásmegosztással kapcsolatban. Jelen kutatásban elsősorban azt vizsgálták, hogy a hallgatók mely diáktársakkal hajlandóak leginkább megosztani ismereteiket, valamint mit várnak el az átadott tudásért cserébe. Megállapítható többek között, hogy a megkérdezett tanulók szívesen tanulnak együtt a többiekkel és nyitottak arra, hogy tanácsot adjanak egymásnak. Ez leginkább az azonos évfolyamon résztvevők és a felsőbb éveseket jellemzi. A hallgatók a tanácsokat is elfogadják, elsősorban a jogtudományok és a művészettudományok területén, kevésbé a közgazdaságtudományt tanulók körében.

6. táblázat: Hipotézis rendszer és státusz
Table 6. Status and system of hypothesis

Hipotézisek	Vizsgálati módszerek	Változók	Elfogadási státusz
H1. A kutatásban résztvevő hallgatók nyitottak megosztani az ismereteket a diáktársakkal.	Gyakoriság, Korreláció, Anova	Nominális, Metrikus	Elfogadás
H2. Ha a hallgatók nyitottak arra, hogy megosszák a tudásukat, az ez évfolyamtól független.	Anova, Faktoranalízis	Nominális, Metrikus	Elfogadás
H3. A megosztásért cserébenül inkább tudást várnak el, mint anyagi kompenzációt.	Logisztikus regresszió	Nominális, Metrikus	Elfogadás

Forrás: saját szerkesztés

Amennyiben információra van szüksége, akkor évfolyamtársakat vagy tanárokat keres meg, a tanárok információira inkább hallgat, és tanácsot is elsősorban az évfolyamtársaknak ad. A vizsgára készülés során is hangsúlyos az oktatótól szerzett információ, a vizsgára készülés során az információk áramlása sokkal jellemzőbb, mint a vizsga során.

A tanulók közötti együttműködésről elmondható, hogy az együtt töltött évek során erősödik. A tanácsadást jellemzi a kooperáció, azonban a megbízhatóságát illetően azt nem tekintik egyenrangúnak az oktatóktól kapott tanácsokkal. Talán ezért is jellemző inkább, hogy főképp operatív és kevésbé szakmai jellegű információkat osztanak meg egymással. A tudásmegosztás során a szabályok súlyos megszegését (más helyett írja meg a beadandót) jellemzően nem tartják elfogadhatónak, ugyanakkor ha a vizsgakérdések kerülnek nyilvánosságra, az nagy valószínűséggel elterjed a hallgatók között. Az információért cserébe igen kevesen várnak el pénzbeli juttatást vagy egyéb materiális ösztönzöt. Sokkal inkább jellemző a tudással, jó kapcsolattal történő kompenzáció.

A tudás átadása fontos szerepet játszik a felsőoktatási intézményekben. Itt kiemelten kezelendő a hallgatók közötti tudástranszfer, azonban nem elhanyagolható tényező a hallgató és az oktató közötti tudásáramlás minősége. Természetesen a tudásátadás folyamatát nem kizárólag az egyetemeken értelmezhetjük. Többen vizsgálták már az egyetemen és az üzleti szféra közötti kapcsolódásokat is, melynek hatékony működtetése egyaránt kedvező lehet mindkét szereplő számára. Az üzleti életben a vállalatok közötti tudástranszfer, valamint a szervezeten belüli tudásmegosztás fontos szerepére kell felhívni a figyelmet, amely fontos versenyelőnyezővé válhat.

HIVATKOZÁSOK
REFERENCES

Argote, L., Ingram, P., Levine, J., Moreland, R. (2000), „Knowledge Transfer in Organizations: Learning from the Experience of Others”, *Organizational Behavior and Human Decision Processes*. Vol. 82, 1. 1.8. <https://doi.org/10.1006/obhd.2000.2883>

Barbeira (2012), „Redes Inter-Organizacionais como um Mecanismo para a Partilha do Conhecimento”, (Doctoral dissertation). *Universidade da Beira Interior*; <https://doi.org/10.1016/j.jik.2019.02.001>

Bencsik, A. (2013), „Best practice a tudásmenedzsment rendszer kiépítésében, avagy Tudásmenedzsment kézikönyv menedzserek számára”, Pearson Publishing, Harlow, England

Bencsik, A., Juhász, T. és Poór, J. (2017) „Tudásmenedzsment és tudástranszfer a HRM-ben empirikus vizsgálatok tükrében”, *Marketing & Menedzsment*, 51(4), o. 1–14. Elérhető: <https://journals.lib.pte.hu/index.php/mm/article/view/862> (Elérés: 18 január 2022)

Bencsik, A., Machová, R., Csókás, L., Juhász, T., & Lazányi, K. (2018), „Survey of ethical managerial behavior – a three country comparative study”, *Acta Polytechnica Hungarica*. ISSN 1785-8860, 2018, vol. 15, no. 6, pp. 179-198. DOI:10.12700/APH.15.6.2018.6.10

Bencsik, A., Górány, Z., & Máthé, M. (2021), „Az interim menedzser szerepe a tudásmenedzsment-folyamatban”, *Vezetéstudomány / Budapest Management Review*, 52(2), 47–59. <https://doi.org/10.14267/VEZTUD.2021.02.05>

Bordás Andrea, Ceglédi Tímea (2012), „A debreceni szakkollégiumok minta tudásmegosztó és

- a tudásteremtő tanulóközösségek szinterei”, Egyetemi élethelyzetek. *Iffjúságszociológiai tanulmányok II.* Debreceni Egyetemi Kiadó. p. 9-52.
- Chin Wei, C., Siong Choy, C., Geok Chew, G. and Yee Yen, Y. (2012), "Knowledge sharing patterns of undergraduate students", *Library Review*, Vol. 61 No. 5, pp. 327-344. <https://doi.org/10.1108/00242531211280469>
- Deli-Gray, Zs., Árva, L., Gray, M. (2010), „Globalizáció a felsőoktatásban – szervezeti és marketingkövetkezmények”, *Marketing & Menedzsment* 2010/3. 4-13. Elérhető: <https://journals.lib.pte.hu/index.php/mm/article/view/434> (Elérés: 18 január 2022)
- Derényi A. (2018), „A felsőoktatás rendszere Magyarországon”, Tempus Közalapítvány (letöltve: 2021.07.26) <https://tka.hu/nemzetkozi/9518/a-felsooktatasi-rendszere-magyarorszagon>
- Géczi, János (2006), „A tudásátadás történelmi formái és az iskola”, *Új pedagógiai szemle*, 2006. (56. évf.) 9. sz. 3-25.
- Geuna, A., Muscio, A. (2009), „The Governance of University Knowledge Transfer: A Critical Review of the Literature”, *Minerva* 47, 93–114 (2009). <https://doi.org/10.1007/s11024-009-9118-2>
- Harsányi, G., Vincze, Sz. (2012), „Characteristics of Hungarian Higher Education in an International Perspective”, *Pénzügyi Szemle*, LVII 2012/2 p. 21.
- Jármai, Erzsébet Mária, Keczer, Gabriella (2020), „Tudásmenedzsment Az Egyetemeken 2.: Tudásmegosztás a Hazai felsőoktatásban - Egy Empirikus kutatás eredményei”, *TAYLOR* 11 (3). p. 75-89. <http://www.analecta.hu/index.php/taylor/article/view/33027>.
- Kálmán, Botond (2021), „Changes in the Financial Habits of University Students Studying Economics as a Result of Environmental Crises”, In *Aspects of Financial Literacy – Proceedings of the International Scientific and Practical Conference*, March 22–23, 2021. Sumy State University (SSU), Sumy, Ukraine, pp. 176-191. ISBN 9789666578870
- Kiefer, L., Frank, J., Di Ruggerio, E., Dobbins, M., Manuel, D., Gully, P., & Mowat, D. F. (2005), „Evidence-Based Decision-Making in Canada: Examining the Need for a Canadian Population and Public Health Evidence Centre and Research Network”, *Canadian Journal of Public Health*, 2005; 96: 1-1-1-19. <https://doi.org/10.1007/s10916-007-9054-3>
- Kolb, D.A., Fry, R.E. (1975), „Toward an applied theory of experiential learning”, In C. Cooper (ed.), *Theories of group processes*, N.Y.: John Wiley & Sons. 33-57.
- Kő, A., Vas, R., & Molnár, B. (2003), „Az információs társadalom tudástransfer innovatív módjai”, MTA Information Technology Foundation. Budapest
- Lengyel B. (2004), „A hallgatólagos tudás a közgazdasági képzés szerkezetének vonatkozásában”, *Szakkollégiumi Füzetek*, Szegedi Társadalomtudományi Szakkollégium, 4, 4, 8–16. o.
- Liyanage, C., Elhag, T., Ballal, T. and Li, Q. (2009). „Knowledge communication and translation – a knowledge transfer model”, *Journal of Knowledge Management*, Vol. 13 No. 3, pp. 118-131. <https://doi.org/10.1108/13673270910962914>
- Loebecke, C., Fenema, P., Powell, P. (1999), „Co-opetition and knowledge transfer”, *The DATA BASE for Advances in Information Systems*, Spring, (Vol. 30.) No.2. 14-25. o.
- Mátyus, Bálint (2022), „Hallgatók kontaktóráján kívüli kollaborációs lehetőségeinek feltárása a felsőoktatásban”, Diss. Budapesti Corvinus Egyetem
- Mesmer-Magnus, J. R., & DeChurch, L. A. (2009), „Information sharing and team performance: A meta-analysis”, *Journal of Applied Psychology*, 94, 535–546
- Mezeiová, Adriana, Bencsik, Andrea (2019), „A játékosított tudásátadás igénye a felsőoktatásban”, *International Conference of J. Selye University*. Vol. 11. 2019.
- Mohd, Siti Nurul Huda, Goh, Guan Gan G., N. Mohammed Fathi, Mohammed N. (2012), „Factors affecting motivations to share knowledge among university students”. *Proceeding of the International Conference on Management, Economics and Finance*
- Nagy, Benedek (2012), „Tudásátadás az egyetemeken és az ipar között”, *SZTE Gazdaságtudományi Kar közleményei*, 2012. (11. évf.) 1. sz. 93-108.
- Narteh, B. (2008), “Knowledge transfer in developed-developing country interfirm collaborations: a conceptual framework”, *Journal of Knowledge Management*, 12(1), pp. 78-91. DOI:10.1108/13673270810852403
- Nemanich, Louise, Banks, Michael, Vera, Dusya (2009), “Enhancing Knowledge Transfer in Classroom Versus Online Settings: The Interplay Among Instructor, Student, Content, and Context”, *Decision Sciences*. Volume7, Issue1 Pages 123-148.
- Nonaka, (1994), „A dynamic theory of organizational knowledge creation”, *Organization Science*, 5 (1994), pp. 14-37

- Probst, G., Raub, S., & Romhardt, K. (2006), „*Wis-sen managen: Wie Unternehmen ihre wertvol-lste Ressource optimal nutzen*”, Wiesbaden: Gabler Verlag, 307 pp. ISBN 978- 3834901170.
- Tai, Tran Duc. "Factors affecting lecturers' knowl-edge sharing activities in universities in Ho Chi Minh City, Vietnam". *International Journal of Scientific & Engineering Research*, 10(9), pp. 359-375.
- Yih-Tong Sun, P. and Scott, J.L. (2005), "An investigation of barriers to knowledge transfer", *Journal of Knowledge Manage-ment*, Vol. 9 No. 2, pp. 75-90. <https://doi.org/10.1108/13673270510590236>
- Wissema, J. G. (2009), „*Towards the third genera-tion university: managing the university in tran-sition*”, Cheltenham, UK: Edward Elgar. <https://doi.org/10.1111/j.1468-2273.2010.00453>.
- Zéman, Z. (2019), „A gazdaságtudomány magya-rországi helyzete és kapcsolódási pontjai a gaz-dasági fejlettségekkel = The Status of Econom-ics in Hungary and Its Interfaces with Business Developments”, *Polgári Szemle: Gazdasági és Társadalmi Folyóirat*, 15(1-3.), pp. 298–305.
- Zsigmond, T. (2021), „A KKV-k tudás-szervezési folyamatai az érzelmi intelligencia és az etika tükrében”, Doktori disszertáció 231 pp.

Dr. habil Juhász Tímea, tudományos főmunkatárs
juhasz.timea@uni-bge.hu

Csongrádi Gyöngyi, főiskolai docens

Tóth Arnold, egyetemi docens

Budapesti Gazdasági Egyetem

How open are university students to sharing their knowledge?

THE AIMS OF THE PAPER

It is no longer a question that knowledge is one of the most important human values, the acquisition, development, and preservation of which is essential for everyone. The so-called knowledge management is all the activities aimed at collecting, organizing, sharing, further developing, and effectively utilizing the accumulated, documented knowledge, expertise, and experience (Bencsik, 2013). It is not a coincidence that everyone wants to preserve and develop the knowledge wealth acquired and developed individually. However, it is a question of whether we are willing to share our knowledge with others. In this study, the authors of the article looked at how open university students were to share their knowledge with each other.

METHODOLOGY

The authors investigated the willingness to transfer knowledge of students in higher education in a survey conducted in 2021. Respondents were asked to participate in a questionnaire published on the Internet, anonymously and voluntarily.

MOST IMPORTANT RESULTS

The results of the study confirmed that students are moderately willing to pass on information to their fellow students and therefore do not primarily expect material compensation from each other. Encouraging the transfer of knowledge between students should be part of university education. It should be possible for students to share their knowledge in as many situations as possible.

Keywords: knowledge management, knowledge transfer, knowledge sharing